SIKKERHEDSDATABLAD

i henhold til Forordning (EF) Nr. 1907/2006, som ændret ved Kommissionens Forordning (EU) 2020/878

CLAYTONE-AF

Udgave: 6.2		Dato for sidste udgivelse: 23.10.2024
SDB_DK	Revisionsdato: 20.10.2026	Trykdato: 27.10.2026

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn	:	CLAYTONE-AF
Produktkode	:	000000000000110599
Stoffets navn	:	Bentonite

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse af stoffet/det kemiske produkt	:	Rheology Additive

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firma	:	BYK-Chemie GmbH Abelstrasse 45 46483 Wesel
Telefon	:	+49 281 670-0
Telefax	:	+49 281 65735
Information	:	Regulatory Affairs
Telefon	:	+49 281 670-23532
Telefax	:	+49 281 670-23533
E-mail adresse	:	GHS.BYK@altana.com

1.4 Nødtelefon

+45 8988 2286 (Dansk og Engelsk)
+44 1235 239670 (All languages)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)

Ikke et farligt stof eller blanding.

2.2 Mærkningselementer

Etikettering (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)

Der kræves hverken farepiktogram, signalord, faresætninger eller sikkerhedssætninger.

2.3 Andre farer

Dette stof/blanding indeholder ingen komponenter, der anses for at være enten persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) eller meget persistente og meget bioakkumulerende (vPvB) ved niveauer på 0,1% eller højere.

Miljøoplysninger: Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Toksikologiske oplysninger: Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Undgå dannelse af støv; fint støv fordelt i luft i tilstrækkelige koncentrationer og ved tilstedeværelse af en antændelseskilde udgør en potentiel støv eksplosionsfare.
Stoffet er blevet vurderet og/eller testet for fysiske, sundhedsmæssige og miljømæssige farer, og følgende klassificering gælder.
Produktet indeholder mindre end 1 % v/v RCS (respirabelt krystallinsk kvarts) bestemt ved SWeRF-metoden. Indholdet af respirabelt krystallinsk kvarts kan måles ved brug af "størrelsesvægtet respirabel fraktion"-metoden (Size-Weighted Respirable Fraction – SWeRF). Alle detaljer om SWeRF-metoden findes på www.crystallinesilica.eu.
Afhængig af håndteringen og anvendelsen (slibning, tørring, sækkefyldning) kan der dannes luftbåret støv. Støv indeholder respirabelt krystallinsk kvarts. Langvarig og/eller massiv indånding af respirabelt krystallinsk kvarts kan forårsage lungefibrose, populært kaldet silikose. Hovedsymptomerne på silikose er hoste og åndenød. Erhvervsmæssig eksponering for respirabelt støv skal overvåges og begrænses. Produktet skal håndteres ved brug af metoder og teknikker, der minimerer eller eliminerer støvdannelse.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Stoffer

Stoffets navn	:	Bentonite
Kemisk karakterisering	:	Organophilic phyllosilicate

Komponenter

Bemærkninger	:	Ingen farlige indholdsstoffer

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelle anvisninger	:	Efterlad ikke den tilskadekomne uden opsyn.
Hvis det indåndes	:	Hvis indåndet, flyt tilskadekomne til frisk luft. Hvis bevidstløs - læg i aflåst sideleje og søg lægehjælp. Søg læge ved vedvarende symptomer.

I tilfælde af hudkontakt	:	Vaskes af med sæbe og rigeligt vand. Søg læge, hvis hudirritationen vedvarer. Vask forurenet tøj før genbrug.
I tilfælde af øjenkontakt	:	Skyl omhyggeligt med rigeligt vand i mindst 15 min. og søg læge. Fjern kontaktlinser. Beskyt det ubeskadigede øje. Konsulter en specialist ved vedvarende øjenirritation.
Ved indtagelse.	:	Hold luftveje frie. Giv ikke mælk eller alkoholiske drikkevarer. Giv aldrig en bevidstløs person noget gennem munden. Søg læge ved vedvarende symptomer.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer	:	Ingen information tilgængelig.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling	:	Behandles symptomatisk.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	:	Skum Kulsyre (CO_2) Pulver Vand tåge
Uegnede slukningsmidler	:	Kraftig vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Specifikke farer ved brandbekæmpelse	:	Støv kan danne en eksplosiv blanding i luft. Undgå dannelse af støv; fint støv fordelt i luft i tilstrækkelige koncentrationer og ved tilstedeværelse af en antændelseskilde udgør en potentiel støv eksplosionsfare. Tag forholdsregler for at forebygge opbygning af statisk elektricitet.
Farlige forbrændingsprodukter	:	Carbonoxider Nitrogenoxider (NOx)

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Særlige personlige værnemidler, der skal bæres af brandmandskabet	:	Benyt om nødvendigt luftforsynet åndedrætsværn ved brandbekæmpelse.

Yderligere oplysninger	:	Standard procedure for kemikalie brande. Brandslukningsforanstaltningerne skal være hensigtsmæssige i forhold til lokale omstændigheder og det omgivne miljø.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer	:	Undgå støvdannelse.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	:	Undgå at materialet når kloak eller vandløb.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprydning	:	Opsaml og bortskaf uden at ophvirvle støv. Fej op og skovl. Opbevares i egnede og lukkede affaldsbeholdere.

6.4 Henvisning til andre punkter

For bortskafningsoplysninger se venligst afsnit 13., For personlig beskyttelse se punkt 8.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Råd om sikker håndtering	:	Undgå spild på gulvet da produktet kan blive meget glat når det er vådt. For personlig beskyttelse se punkt 8. Rygning, spisning og indtagelse af drikke bør være forbudt i anvendelsesområdet.
Henvisning til brand- og eksplosionsbeskyttelse	:	Sørg for passende ventilation på steder, hvor støv dannes.
Hygiejniske foranstaltninger	:	Generel praksis for erhvervshygiejne.
Klasse for støveksplosion	:	St2

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Krav til lager og beholdere	:	Elektriske installationer / arbejdsmaterialer skal overholde de teknologiske sikkerhedsstandarder.
Anvisninger ved samlagring	:	Ingen materialer skal nævnes særskilt.
Yderligere information om opbevaringsstabilitet	:	Opbevares på et tørt sted. Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

7.3 Særlige anvendelser

Særlige anvendelser	:	Ingen data tilgængelige

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering

Komponenter	CAS-Nr.	Ventil type (Påvirkningsform)	Kontrolparametre	Basis
kvarts (SiO2)	14808-60-7	GV (total)	0,3 mg/m3 (Silicium)	DK OEL
		GV (respirabel)	0,1 mg/m3 (Silicium)	DK OEL
	Yderligere oplysninger: Stoffet anses for at kunne være kræftfremkaldende			
		S (total pulver og støv)	0,6 mg/m3 (Silicium)	DK OEL
		S (indåndbar fraktion)	0,2 mg/m3 (Silicium)	DK OEL

Yderligere grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering

Beskrivelse	Ventil type	Kontrolparametre	Basis
mineralsk støv, inert	GV	5 mg/m3	DK OEL
	GV	10 mg/m3	DK OEL
	S	10 mg/m3	DK OEL
	S	20 mg/m3	DK OEL

8.2 Eksponeringskontrol

Personlige værnemidler

Beskyttelse af øjne / ansigt : Sikkerhedsbriller

Beskyttelse af hænder
Materiale : Beskyttelseshandsker

Beskyttelse af hud og krop : Beskyttelsesdragt

Åndedrætsværn : I tilfælde af støv- eller aerosoludvikling brug åndedrætsværn med godkendt filter.
Støvmasker anbefales, når støvkoncentrationen er på mere end 10 mg/m3.
Egnet maske med partikelfilter P3 (EN 143)
Normalt er personligt åndedrætsværn ikke nødvendigt.

Beskyttelsesforanstaltninger : Arbejdsmæssig eksponering for støv og indåndelig krystallinsk kvarts bør overvåges og kontrolleres.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Generelle anvisninger : Undgå at materialet når kloak eller vandløb.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form	:	pulver
Farve	:	grålig hvid
Lugt	:	lugtfri
Lugttærskel	:	Ikke anvendelig
Smeltepunkt/ Smeltepunktsinterval	:	Ikke anvendelig
Kogepunkt/Kogepunktsinterval	:	Ikke anvendelig
Brandfare	:	Kan danne brændbare støvkoncentrationer i luft.
		Antændelige substanser
Højeste eksplosionsgrænse / Øvre brændpunktsgrænse	:	Ikke anvendelig
Laveste eksplosionsgrænse / Nedre brændpunktsgrænse	:	>= 0,05 g/l
Flammepunkt	:	Ikke anvendelig
Selvantændelsestemperatur	:	205 °C Ignition temperature dust layer
		505 °C Ignition temperature dust cloud
Dekomponeringstemperatur	:	Ikke anvendelig
pH-værdi	:	4 - 6 (20 °C) Koncentration: 1 % Metode: Universal pH-value indicator
Viskositet		
Viskositet, dynamisk	:	Ikke anvendelig
Opløselighed		
Vandopløselighed	:	uopløselig

Opløselighed i andre opløsningsmidler	:	Ingen data tilgængelige
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand	:	Ingen bioakkumulering forventes.
Damptryk	:	Ikke anvendelig
Relativ massefylde	:	Ingen data tilgængelige
Massefylde	:	1,6 g/cm3 (20 °C, 1.013 hPa)
Relativ dampvægtfylde	:	Ikke anvendelig

9.2 Andre oplysninger

Minimum eksplosiv støvkoncentration	:	50 g/m3
Støvdeflagrationsindeks (Kst)	:	206 m.b_/s
Klasse for støveksplosion	:	St2
Fordampningshastighed	:	Ikke anvendelig
Minimums antændelsesenergi	:	10 - 30 mJ

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

10.2 Kemisk stabilitet

Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Farlige reaktioner : Stabilt under de anbefalede opbevaringsforhold.
Ingen specielle nævneværdige farer.
Støv kan udvikle en eksplosiv blanding med luft.

10.4 Forhold, der skal undgås

Forhold, der skal undgås : Varme, flammer og gnister.

Ingen data tilgængelige

10.5 Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås : Stærke oxidationsmidler
Stærke syrer og stærke baser

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akut toksicitet

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Akut oral toksicitet : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

Hudætsning/-irritation

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Hudsensibilisering

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Sensibiliserende på luftveje

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Kimcellemutagenicitet

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Genotoksicitet in vitro : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

Genotoksicitet in vivo : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet
Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Virkninger på fertilitet	:	Bemærkninger: Ingen data tilgængelige
Virkning på fosterudvikling	:	Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

Enkel STOT-eksponering
Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Bemærkninger	:	Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer
Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Bemærkninger	:	Ingen data tilgængelige

Toksicitet ved gentagen dosering

Produkt:

Bemærkninger	:	Ingen data tilgængelige

Aspiration giftighed
Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:
Ingen data tilgængelige

11.2 Oplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaber
Ikke klassificeret på grund af manglende data.

Produkt:

Vurdering	:	Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Yderligere oplysninger

Produkt:

Bemærkninger	:	Produktet indeholder <3% total krystallinsk silica. Respirabelt krystallinsk kvarts, bestemt ved SWERF-metoden, er <1 % v/v. Se punkt 2.3

Bemærkninger	:	Ingen data tilgængelige

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Produkt:

Toksicitet overfor fisk	:	Bemærkninger: Ingen data tilgængelige
Toksicitet for dafnier og andre hvirvelløse vanddyr	:	Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Produkt:

Biologisk nedbrydelighed	:	Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Produkt:

Bioakkumulering	:	Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

12.4 Mobilitet i jord

Produkt:

Mobilitet	:	Bemærkninger: Bentonit er næsten uopløseligt og udviser således lav mobilitet i de fleste jordtyper

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produkt:

Vurdering	:	Dette stof/blanding indeholder ingen komponenter, der anses for at være enten persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) eller meget persistente og meget bioakkumulerende (vPvB) ved niveauer på 0,1% eller højere.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaber

Produkt:

Vurdering	:	Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

12.7 Andre negative virkninger

Produkt:

Yderligere økologisk information	:	Ingen data tilgængelige

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Forurenet emballage	:	Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1 UN-nummer eller ID-nummer

ADN	:	Ikke reguleret som farligt gods
ADR	:	Ikke reguleret som farligt gods
RID	:	Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	:	Ikke reguleret som farligt gods
IATA	:	Ikke reguleret som farligt gods

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADN	:	Ikke reguleret som farligt gods
ADR	:	Ikke reguleret som farligt gods
RID	:	Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	:	Ikke reguleret som farligt gods
IATA	:	Ikke reguleret som farligt gods

14.3 Transportfareklasse(r)

ADN	:	Ikke reguleret som farligt gods
ADR	:	Ikke reguleret som farligt gods
RID	:	Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	:	Ikke reguleret som farligt gods
IATA	:	Ikke reguleret som farligt gods

14.4 Emballagegruppe

ADN	:	Ikke reguleret som farligt gods
ADR	:	Ikke reguleret som farligt gods
RID	:	Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	:	Ikke reguleret som farligt gods
IATA (Cargo)	:	Ikke reguleret som farligt gods
IATA (Passager)	:	Ikke reguleret som farligt gods

14.5 Miljøfarer

Ikke reguleret som farligt gods

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Ikke anvendelig

14.7 Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant for produktet, som det leveres.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

REACH - Begrænsninger vedrørende fremstilling, markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer, blandinger og artikler (Bilag XVII)	:	Ikke anvendelig
REACH - Kandidatliste over stoffer, der vækker meget store betænkeligheder til godkendelse (Artikel 59).	:	Dette produkt indeholder ingen stoffer med meget problematiske egenskaber (Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), Artikel 57).
REACH - Fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse (Bilag XIV)	:	Ikke anvendelig
Seveso III: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.		Ikke anvendelig

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Surface treated substance. Direct registration is not required. See also ECHA FAQ REACh ID0038 Bentonit er fritaget for REACH-registrering i henhold til bilag V.7. Der er udført en farevurdering under European Bentonite Association (EUBA), og resultatet var, at bentonit ikke er et farligt stof. I fravær af identificeret fare er stoffet således sikkert og udgør ingen risiko.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Punkter, hvor der er foretaget relevante ændringer i forhold til den tidligere version, er fremhævet i dette dokuments hoveddel med to lodrette linjer.

Fuld tekst af andre forkortelser

DK OEL	:	Grænseværdier for stoffer og materialer
DK OEL / S	:	Eksponeringsperiode på 15 minutter
DK OEL / GV	:	Gennemsnitværdier

ADN - Europæisk konvention om international transport af farligt gods ad indre vandveje; ADR - Konvention om international transport af farligt gods ad vej; AIIC - Australsk fortegnelse over industrikemikalier; ASTM - Det amerikanske forbund for testning af materialer, ASTM; BGW - Biologiske Grænseværdier; bw - Kropsvægt; CLP - CLP-forordningen om klassificering, mærkning og emballering; Forordning (EF) Nr. 1272/2008; CMR - Kræftfremkaldende, mutagent eller reproduktionstoksisk stof; DIN - Standard fra det tyske standardiseringsinstitut; DSL - Liste over indenlandske stoffer (Canada); ECHA - Det europæiske kemikalieagentur; EC-Number - EU-nummer; ECx - Koncentration forbundet med x % respons; ELx - Belastningsgrad forbundet med x % respons; EmS - Nødplan; ENCS - Eksisterende og nye kemiske stoffer (Japan); ErCx - Koncentration forbundet med x % vækstrate respons; GHS - Det globale harmoniserede system; GLP - God laboratoriepraksis; IARC - Det Internationale Agentur for Kræftforskning; IATA - Den Internationale Luftfartssammenslutning, IATA; IBC - Den internationale kode for konstruktion og udrustning af skibe, som fører farlige kemikalier i bulk; IC50 - Halv maksimal inhiberende koncentration; ICAO - Organisationen for International Civil Luftfart, ICAO; IECSC - Fortegnelse over eksisterende kemikalier i Kina; IMDG - Det internationale regelsæt for søtransport af farligt gods; IMO - Den Internationale Søfartsorganisation; ISHL - Lov om industriel sikkerhed og sundhed (Japan); ISO - International standardiseringsorganisation; KECI - Koreas fortegnelse over eksisterende kemikalier; LC50 - Dødelig koncentration for 50 % af en testpopulation; LD50 - Dødelig dosis for 50 % af en testpopulation (gennemsnitlig dødelig dosis); LSPN - Liste over anmeldte farlige stoffer (Chile); MARPOL - Den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe; n.o.s. - Andet ikke angivet; NO(A)EC - Koncentration for ingen observeret (negativ) virkning; NO(A)EL - Niveau for ingen observeret (negativ) virkning; NOELR - Belastningsgrad for ingen observeret virkning; NZIoC - New Zealands fortegnelse over kemikalier; OECD - Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling; OPPTS - Afdelingen for kemisk sikkerhed og forebyggelse af forurening; PBT - Persistent, bioakkumulativt og giftigt stof; PICCS - Fillippinernes fortegnelse over kemikalier og kemiske stoffer; (Q)SAR - (Kvantitativt) forhold mellem struktur og aktivitet; REACH - Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier; RID - Reglement for international befordring af farligt gods med jernbane; SADT - Selvaccelererende dekompositionstemperatur; SDS - Sikkerhedsdatablad; SVHC - særligt problematisk stof; SVHC - særligt problematisk stof; TCSI - Taiwans fortegnelse over kemiske stoffer; TECI - Thailands liste over eksisterende kemiske stoffer; TRGS - Teknisk forskrift for farlige stoffer; TSCA - Lov om kontrol af giftige stoffer (USA); UN - Forenede Nationer; vPvB - Meget persistent og meget bioakkumulativ

Yderligere oplysninger

Rådgivning om oplæring/instruktion	:	Arbejdere (og Deres kunder eller brugere i tilfælde af videresalg) skal informeres om den mulige forekomst af inhalerbart støv og inhalerbart krystallinsk kvarts samt de mulige risici forbundet hermed. Der skal tilbydes relevant uddannelse i den rette brug og håndtering af dette materiale i overensstemmelse med de gældende regler.
Andre oplysninger	:	I sikker håndteringsøjemed henvises der til NFPA 654, Standard for Forebyggelse af Brand og Støveksplosioner ved Fremstilling, Forarbejdning og Håndtering af Brændbare Partikulære Stoffer. I 1997 fastslog IARC (det Internationale Cancerforskningsinstitut), at krystallinsk kvarts, der inhaleres i arbejdsmæssig sammenhæng, kan forårsage lungekræft hos mennesker. IARC bemærkede imidlertid under den

overordnede evaluering, at "der ikke blev konstateret carcinogenicitet i alle de undersøgte erhvervsmæssige sammenhænge. Carcinogeniciteten kan afhænge af det krystallinske kvarts iboende egenskaber eller af eksterne faktorer, der påvirker dets biologiske aktivitet eller distributionen af dets polymorfier." (IARC Monografier vedrørende evaluering af kemiske stoffers kræftfremkaldende virkning på mennesker, kvarts, kvartsstøv og organiske fibre, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Frankrig.)

I juni 2003 fastslog SCOEL (EU's Grænseværdiudvalg) at silikose er den vigtigste virkning på mennesker ved inhalation af inhalerbart krystallinsk kvarts. "Der foreligger tilstrækkelig information til at konkludere at den relative risiko for lungekræft forøges hos personer med silikose (og tilsyneladende ikke hos ansatte i stenbrud og den keramiske industri, som ikke har silikose). Derfor vil forebyggelse af silikose samtidig reducere risikoen for cancer…" (SCOEL RESUME 94-endelig version, Juni 2003)

I henhold til eksisterende viden, kan arbejdere beskyttes sikkert mod silikose ved at overholde de gældende anbefalede eksponeringsgrænser.

Informationerne i dette Arbejdshygiejniske Datablad er efter vor bedste viden, oplysninger og overbevisning korrekte på datoen, hvor det er trykt. Informationerne tjener kun som vejledning til sikker håndtering, brug, forarbejdning, lagring, transport, disponering og frigivelse og kan ikke betragtes som en garanti eller kvalitetsangivelse. Informationerne vedrører kun det udtrykkeligt angivne materiale og er ikke gældende for dette materiale anvendt i kombination med andre materialer eller forarbejdning, medmindre udtrykkeligt anført i teksten.

DK / DA